

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po pošti, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 50 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterstopne petiti-vrste po 12 h, če se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstr., upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnništva telefon št. 85.

Volilna reforma pred parlamentom.

Na Dunaju, 20. marca.

Današnja seja se je pričela ob enajstih.

Ko je ministrski predsednik baron Gautsch odgovoril na interpelacijo doslanca viteza Vukovića o bosanskih razmerah, se je nadaljevala razprava o volilni reformi.

Kot prvi je govoril dr. Šusteršič.

V svojem govoru je naglašal, da so dosedaj veljavne volilne kurije že politično in moralno mrtve, kar je jasno dokazano s tem, da se nikdo ni upal v tej zbornici braniti starega volilnega reda. Dandanes se ne more več delovati samo s teorijami, ko pričakujeta ljudstvo in narod dejanj; zato je vlada storila prav, ko je predložila pravočasno volilno reformo. Toda vladna predloga ne daje enakosti, marveč ustvarja nove privilegije, katerih na noben način ni mogoče odobriti.

Pod temi pogoji ni s predloženo volilno reformo pravzaprav nobena stranka zadovoljna razen socijalnih demokratov. Najpravičnejša razdelitev mandatov bi bila po številu prebivalstva.

Ako se za to razdelitev združijo stranke, se s tem zadovolje tudi Jugoslovani, dasi bi le ti, ako bi se volilna reforma izvedla po tem načelu, nekaj mandatov izgubili, ki jim jih sedaj odkazuje vladna predloga. V zadevi razdelitve mandatov se bo „Slovanska zveza“ zavzemala za to, da se pomnoži število mandatov v Galiciji, in se bo kot en mož postavila za zahteve štajerskih in koroških Slovencev.

Govornik se je izrekel proti temu, da bi se Kočevcem dal poseben mandat. Na Kočevskem živi v celem 18.000 Nemcev, ki plačujejo najmanj davkov na Kranjskem. Ker pride na Kranjskem povprečno na 46.000 ljudi en poslanec, potem je

jasno, da ni mogoče sestaviti na Kranjskem volilnega okraja, v katerem bi teh 18.000 Nemcev imelo večino. Da bi se ustvarila takšna volilna geometrija, da bi dobili kočevski Nemci poseben mandat, proti temu je treba odločno protestirati, ker bi to značilo degradacijo slovenskega naroda. Čemu se hoče dati Kočevcem poseben mandat, ko je vendar gotovo, da se nobeni narodni manjšini ne godi tako dobro, kakor Nemcem na Kranjskem.

V nadaljnjih svojih izjavah je se izrekel proti temu, da bi se mandati razdelili med kmetijskimi občinami in mesti, ter ob koncu svojega govora izrekel nado, da bo volilna reforma, zasnovana na splošni in enaki volilni pravici, preje ali sleje postala zakon.

Za Šusteršičem je govoril vse-nemec dr. Schalk, ki je naglašal, da je s predloženo volilno reformo vlada napovedala vojno Nemcem. Vladna predloga nima drugega namena, kakor omajati historični položaj Nemcev v Avstriji, razbiti in zmanjšati narodno posest, zgraditi slovansko Avstrijo in ustvariti kot viden izraz le-te trdno slovansko večino v parlamentu. Nemci morajo zategadelj imeti toliko poguma, da nastopijo z vso odločnostjo proti vladni predlogi in jo skušajo onemogočiti, zakaj tu se gre za eksistenco nemškega naroda v Avstriji. Nova slovanska večina v parlamentu bo smatrala za svojo nalogo, da razbije sedaj obstoječo zvezo med Avstrijo in Nemčijo. Vlada skuša to dejstvo prikriti z birokratskimi fintami. Govornik je nato ljuto napadel Gautscha, ki je odgovoren za to, da se hoče Nemce oropati njihovih priposestevanih pravic. Nad to zbornico plava pošast obstrukcije, nad bodočim parlamentom bo pa visela abstinenca nemških strank, ki se ne bodo udeleževale parlamentarnih razprav. Ako se hoče to preprečiti, se naj Galicija loči od ostalih avstrijskih dežel in se ji da v državi posebno stališče.

Malorus profesor Romančuk je izrazil svoje veselje, da se je vendar enkrat predložila parlamentu volilna reforma, sloneča na splošni volilni pravici. Vendar je ta volilna reforma samo etapa na potu k uvedbi takšne reforme, ki bo zares temeljila na splošni, enaki, vsako majoriziranje izključujoči volilni pravici. Govornik je zahteval da se pomnoži število maloruskih mandatov v Galiciji in v Bukovini.

Mladočeški poslanec Skala je poudarjal, da se je krivičnost vlade napram nemškim narodnostim pokazala v najjasnejši luči baš v vladni predlogi o volilni reformi. Govornik je kritizoval sestavo volilnih okrajev na Moravskem in končno izjavil, da bo glasoval za volilno reformo.

Posl. Haneis se je izrekel proti pomnožitvi mestnih mandatov na Tirolskem.

Za Haneisom je dobil besedo dr. A. Ferjančič. Začetkoma svojega govora je naglašal, da bo vladno predlogo o volilni reformi presojeval izključno s slovenskega naprednega stališča. Če se tudi mora dati prednost splošni volilni pravici pred sedaj veljavno, vendar je gotovo, da ne bo donesla Avstriji onih koristi, ki se sedaj pričakujejo od nje. Nerešena narodna vprašanja se prav gotovo ne bodo rešila niti pod vlado splošne volilne pravice.

Slovenski narod ima dovolj vzrokov se pritoževati proti vladni predlogi. Govornik je nato kritikoval volilno geometrijo na Koroškem, kjer imajo Nemci vso moč v rokah. Da imajo Nemci v ti deželi vso oblast, to je vplivalo tudi na ljudsko štetje. Po tem ljudskem štetju se je število Slovencev na Koroškem od l. 1880. do 1900. zmanjšalo za 12.000 duš, dočim se je število Nemcev pomnožilo za 30.000 duš. Kar še ni ljudsko štetje zagrešilo na Slovencih, to se skuša izvesti s sestavo in razdelitvijo volilnih okrajev. Ti volilni okraji so se zložili po želji in na predlog nem-

ške ljudske stranke. Da potem ne morejo biti v korist Slovencev, je pač jasno. Od 10 mandatov na Koroškem ne morejo Slovenci niti na enega s popolno gotovostjo računati. 9 mandatov je Nemcem zagotovljenih, za 10. mandat se bo pa vnela najljutejša borba. Ministrski predsednik je rekel, da se je pri sestavi in razdelitvi volilnih okrajev ravnal po načelu pravičnosti in da se je trudil, da se ta volilna okrožja zlože tako, da bodo kolikor mogoče narodno enotna. Tega svojega načela se ni držal na Koroškem in je ziožil volilne okraje tako, da je slovensko prebivalstvo na milost in nemilost izročeno nemški večini. Z nobeno narodnostjo se v vladni predlogi ne postopa tako nečuvno, kakor s Slovenci na Koroškem. Slovenci raje resignirajo na uvedbo splošne volilne pravice, ako se jih hoče na ta nečuvni način izročiti v pest in oblast narodnemu sovragu. No upati je, da ta razdelitev volilnih okrajev na Koroškem ne bo postala zakon. Deželi kranjski so nekateri nevoščljivi radi števila mandatov. Ako bi se Kranjski dovolilo 5 ali 10 mandatov več, kakor ji gre, vendar bito ne moglo odtehtati izgube enega mandata na periferiji. Kranjska pa dobi 11 mandatov ne vsled protekcije, marveč radi tega, ker se ni nobeni kronovini dalo manj mandatov, kakor jih je doslej imela. Govornik je na to razpravljaj o okolnosti, da se na Kranjskem v nasprotju z drugimi kronovinami niso uvedle mestne kurije. Za ta razloček med Kranjsko in drugimi deželami ni absolutno najti nobenega drugega vzroka, kakor da je vlada hotela na najnespretnější način izkazati klerikalcem veliko uslugo. Na Koroškem in na Štajerskem je vlada prodala slovenski narod nemškimi mogoteem, na Kranjskem se pa nimalo ni pomišljala izročiti svobodomiselnosti stranko klerikalcem. Vlada je pri sestavi volilne reforme z ozirom na Kranjsko služila zgolj

klerikalno strankarskim namenom. (Dr. Bärnreither: Kaj je pa z Nemci na Kranjskem?) V tem oziru se vjemam z dr. Šusteršičem. Perhorešci-ram vsako kontumaciranje skupine, kateri je količjak mogoče dati zastopnika. Ako je mogoče tako skupino zvariti na Kranjskem, nimam ničesar proti temu in sem prepričan, da bi to vlada tako storila vkljub lepim očem dr. Šusteršiča, ako bi ji bilo mogoče.

Govornik je nato razpravljaj o kazenskopravnih določbah v zaščito volilne svobode in o volilni agitaciji. Obžalovati je, da teh kazensko pravnih določb že nismo sedaj imeli; na ta način bi se bili volilni boji že zdavna ublažili. Govoreč o volilni agitaciji v cerkvi je naglašal, da je drugod pač neznano, kako strastno se agituje po cerkvah na Kranjskem. Za časa volitev se v cerkvah na Kranjskem takorekoč vrše politični volilni shodi. Ka kako nebrzdani način se tu postopa, kako se izrablja verski čut prebivalstva, da se ljudi primora voliti v klerikalnem smislu, v tem oziru imamo zglede samo na Kranjskem. Hvaležna naloga bo to, ako bo zbornica pri zakonu, ki je določen najmanj za eno človeško dobo, poskrbela, da se v bodoče pri volitvah ne bo več sleparilo na ta način. V postnem pastirskem listu, ki ga je pred kratkim izdal ljubljanski škof, govori le ta izrečno o volilni agitaciji v cerkvi in jo priporoča. Škof piše v tem listu: Njeposredno stojimo pred novim volilnim zakonom. Zabičujem vam, da ste pod smrtnim grehom zavezani, da volite take kandidate, ki jih bo postavila klerikalna stranka, in ne kandidatov, ki jih bo priporočala svobodomiselnostna stranka. Ako škof v pastirskem listu zastopa takšna načela, je to toliko, kakor da je duhovnikom svobodno se v cerkvi posluževati najnečuvnejših nasilstev. Zbornica si bo pridobila veliko zaslug, ako bo

LISTEK.

V hiši žalosti.

Povest iz tržaškega življenja; spisal Vinko Ruda.

(Dalje.)

V nekaj dnevih je bila Lavra zopet navajena lahkomišelnega življenja. Živela je kakor tedaj, ko še ni poznala Marka, ali zdaj ni bila več skromna in razumna, kakor prej, nego je nekako blazno uživala življenje. Denar je razmetavala s kraljevskim zaničevanjem in bila ji je prava slast, če so žrtve njene zapeklivosti videle, kako razsipa, kar je dobila od njih.

A čez nekaj tednov se je Lavra tega početja naveličala in iskala je drugega razvedrila. Zahotelo se ji je človeka, pred katerim bi ji ne bilo treba igrati komedije, človeka, pred katerim bi se lahko kazala tako, kakršna je v resnici.

Tedaj je zazabila, da ji posvečuje posebno pozornost velik in močan mož z dolgimi vojaškimi brkami. Vse na tem človeku je pričalo, da je mož velike energije in neustrašenosti. Pisal se je za Sancina ali znanca nje-

govni so ga imenovali samo „Tenente“. Poklica ni imel in nčče ni vedel, o čem živi.

Videl je Lavro na ljudskih plesih in opazivši, kako razmetava denar, je rekel svojim znancom:

„To-le si izberem jaz — da se ji nihče ne približa.“

Sancin se je začel približevati Lavri na svoj način. Skrbel je, da ga je vsak dan videla. Naj je šla v gostilno ali v kavarno, naj je bila na korzu ali kjerkoli, vedno je bil Sancin v njeni bližini. Sedel je časih cele ure za kako mizo njej nasproti in ni maknil očesa od nje, kakor bi jo hotel s svojimi pogledi hipnotizirati. Lavra je postala vsled teh pogledov časih vsa nervozna, ali njegova vztrajnost ji je vendar imponirala. Pri tem se je kazal jako skromnega. Dočim je Lavra razmetavala denar in plačevala vsem svojim prijateljicam, ki so jo spremljevale, draga vina, je Sancin po tri ure sedel pri eni čaši piva ali vina in ni nič skril, da nima denarja.

Tro sentimentalno magnetiziranje je trajalo več tednov.

„Zaradi mene prihaja,“ si je končno rekla Lavra, „zaradi mene preseda tu cele ure, dannadan in mi žrtvuje celo svoj moški ponos. Mož,

ki tako odkrito kaže, da nima denarja, dasi jaz to vidim, me mora resnično ljubiti... Kdo ve, morda mi zna ta človek še koristiti. In zakaj bi odbijala človeka, ki me tako ljubi?“

Lavro so obšle te misli, ko je sama sedela v „Café dei spechii“. Dvignila je glavo in poslala na nasprotno stran, kjer je sedel Sancin, pogled, kakršne je imela sicer samo za gospode, ki so te poglede plačevali s petdesetaki. Sancin se je zgнул in ko je pogledu sledil še vabljiv usmev, je vstal izza svoje mize, prekoračil počasi kavarno in se približal Lavri.

„Dober večer, gospodična,“ je rekel prijateljsko in se usedel poleg Lavre. „Dosti dolgo ste me pustili čakati, predno ste mi privoščili prvi pogled.“

Naročil si je takoj konjaka in izpil malo steklenico s tako lahkoto, kakor bi pil vodo. Čim so se pojavili prvi znaki lahke pijanosti, je postal Sancin sentimentalni in je začel jekavo govoriti o svoji ljubezni. Pozneje je Lavra spoznala, da je bil Sancin tak le v prvem stadiju pijanosti, v drugem stadiju je postal surov in brutalen.

Zabaval je Lavro s tem, da ji je

pripovedoval o svojem vojaškem življenju. Bil je podčastnik in se je udeležil bosenske okupacije. Predno je prišel k vojakom, ni ničesar delal, in odkar je slekel vojaško suknjo, zopet ni ničesar delal.

„Zdaj bo treba iti večerjat.“ S tem opominom je opozoril Lavro, da se je naveličal kavarne.

Lavra je bila zadovoljna. Stisnila mu je skrivaj v roko svojo denarnico, da plača račun. Sancin je poklical natakarja, poravnal račun in potem denarnico ravnodušno vtaknil v svoj žep. Pakt je bil s tem sklenjen.

Po večerji je šel Sancin z Lavro na njeno stanovanje. Ogledal si je stanovanje prav natančno in zadovoljno rekel:

„Tu se bo prav prijetno prebivalo. Prav čedno je pri tebi. E, da boš vedela, jaz pijem zjutraj vedno čaj z rumom.“

Od tega dne naprej je imela Lavra gospodarja, ki je zahteval, da se njegova povelja točno izpolnijo. Postrežnica je poskusila nekaj protestirati. Sancin ji je dal brco in jo pahnil iz sobe. Ponfžno se je vrnila postrežnica, prosila odpuščanja in se ni nikdar več upala ziniti le ene same besedice.

Lavra se ga je začela bati. Že koj drugi dan po zajtrku si je namreč Sancin užgal smotko in rekel Lavri:

„Zdaj, srček moj, pa povej, kako je z denarjem. Blagajno bom namreč jaz upravljal in jaz želim, da je vse v redu.“

To je Lavro vendar razburilo, zlasti ker je bil Sancin že navsezgodaj pregledal vse miznice in pobral ves denar, kar ga je našel.

„Veseli me, da gledaš na red. Če boš ti upravljal blagajnico, jo boš seveda tudi ti polnil. Meni je prav, če boš ti skrbel za potrebni denar.“

„Pusti te burke,“ je osorno ukazal Sancin. „Vem, kdo si in kaj si in tudi ti veš, kdo sem in kaj sem. Povej, kdo ti daje denar, ker tistih enodnevnih ljubimcev, s katerimi te časih vidim, tako ne štejem.“

Ta nastop je Lavro razdražil še bolj in ironično je rekla:

„Ta denar so obresti moje dote; če se hočeš z mano poročiti, ti preskrbim tudi blagoslov svojega očeta.“

Lavra ni mogla končati. Sancin ji je bil dal strašno zausnico in potem mirno rekel:

„Če se misliš norčevati, bom pa na ta način s teboj govoril.“

(Dalje prih.)

onemogočila, za bodoče tako volilno agitacijo.

Ko je dr. Ferjančič, ki so mu somišljeniki in svobodomiselní slovanski poslanci burno ploskali, končal svoj govor, se je seja zaključila.

Prihodnja seja bo jutri ob enajstih.

Pred shodom zaupnikov narodnonapredne stranke.

XII.

Slovensko trgovstvo se je v zadnjem desetletju lepo razvilo, a bilo bi lahko še na višji stopnji razvoja, če bi se ljudje držali načela, ki se tolikrat tako slovesno oznanja, v praktičnem življenju pa naravnost frivolno prezira, načela: svoji k svojim. Trgovci in obrtniki nosita največ bremen in plačujeta tudi največ narodnega davka, ali vendar je silno mnogo ljudi, ki ravnodušno podpirajo svoje narodne nasprotnike. „Svoji k svojim“ je načelo, ki bi nam lahko politično in narodno ogromno koristilo in nemštvo na Kranjskem n. pr. bi že davno bilo jako ponižno, ko bi se to načelo izvrševalo.

Slovensko občinstvo se mora začeti zavedati narodne dolžnosti, ki jo ima napram slovenskim trgovcem in obrtnikom. V medsebojnem podpiranju leži naš spas. Prvo, kar more narod storiti za trgovca in obrtnika je, da pri njem kupuje in naroča svoje potrebščine, potem bodeta tudi trgovci in obrtniki z veseljem izpolnjevali svoje narodne dolžnosti.

Od trgovca, kakor od obrtnikov moramo zahtevati, da so ravno tako odločno narodni, kakor drugi inteligentni stanovi in da torej pospešujejo vsa slovenska narodna, kulturna in politična prizadevanja. Zahtevati smemo še več: da se pri nakupovanju ozirajo pred vsem na slovenske producente, da dajo slovenskemu jeziku v svoji trgovini tisto veljavo, ki mu gre in da nastavljajo samo slovenske sotrudnike in uslužbence ter sprejemajo samo slovenske vajence. Uvažujemo sicer vse razmere, ali delati moramo vendar na to, da bodo slovenski trgovci korespondirali tudi z Nemci in z Italijani samo v slovenskem jeziku. Seveda, kdor je odvisen od nemškega fabrikanta ali italijanskega veletržca, ne more tega storiti. Lahko pa to store dobro stoječi trgovci, ker se za take odjemalce fabrikantje in veletržci kar trgajo. S slovenskim korespondiranjem se pridobikruha marsikakemu Slovincu in to je važna stvar. Prav iz tistega vzroka je tudi delati na to, naj kupujejo slovenski trgovci samo od slovenskih potnikov. Na Češko in v Galicijo pošiljajo fabrikantje samo potnike, ki so zmogni češkega in poljskega jezika, k nam pa hodijo sami Nemci. Ko bi slovenski trgovci kupovali samo od potnikov, ki znajo slovenski, bi vse polno naših ljudi dobilo dobra mesta kot potniki. Če že ne moremo vsega sami producirati, naj vsaj naši ljudje bodo posredovalci med tujim producentom in domačim odjemalcem.

Nasprotno pa mora tudi narod z vsemi močmi podpirati trgovstvo, kajti cvetoča slovenska trgovina bo neizmerne koristi za ves narod. Kakor rečeno, je prva stvar, s katero se trgovcu koristi, to, da se pri njem kupuje. Politične stranke ne morejo v tem oziru drugega storiti, kakor da bude narodno zavest in agitatoričnim potom razširjajo spoznanje, da se morajo vsi sloji med seboj podpirati in hoditi roko v roki.

Pač pa ima narodno-napredna stranka dolžnost, da z vso energijo brani in ščiti interese trgovskega stanu. V tem oziru je narodno-napredna stranka že doprinesla sijajen dokaz za svojo energijo in za svojo delavnost. Klerikalna stranka je nameravala, uničiti samostojne trgovce. Proglasila jih je za parasite in jih hotela izpodrinuti s konsumi. Samo odločnemu prizadevanju narodno-napredne stranke, samo neustrašnemu in vztrajnemu boju „Slovenskega Naroda“ se je zahvaliti, da klerikalci tega namena niso dosegli in da je

klerikalna konsumska organizacija propadla.

Kakor glede konsumov mora narodno-napredna stranka varovati trgovske interese tudi v vseh drugih ozirih in delati mora na to, da se slovenska trgovina razvije.

Kar se tiče vzgoje trgovskega naraščaja, je predvsem potrebno, da se ustanovi v Ljubljani trgovska akademija. Samo popolnoma neveden človek bo rekel, da trgovska akademija ni ena najvažnejših naših zahtev. O Nemčiji se pravi: Bismarck jo je skoval s krvjo in z železom, spopolnil pa jo je in naredil močno in bogato izobraženi nemški trgovec. Nemčija je na potu, da postane iz evropske velesile svetovna država. Daleč je nadkrilila Avstrijo in Francijo in uspešno tekmuje z Anglesko in z Združenimi državami, a to ni zasluga ne diplomacije, ne armade, ne industrijalcev in ne agrarcev, marveč zasluga nemškega trgovca.

Tudi pri nas se ne bo gospodarsko življenje moglo tako razviti, kakor je treba, dokler ne bo dovolj trgovskega naraščaja, ki bo stal na višku trgovske omike, tak naraščaj pa nam zamore vzgojiti samo trgovska akademija.

Za trgovca, ki v navadnem gospodarskem življenju opravlja funkcijo „Waarenvertellerja“, seveda ni trgovska akademija. Trgovec na deželi ne potrebuje tolike splošne in strokovne izobrazbe, ali da sedanja navadna izobrazba ne zadostuje, to so trgovci sami izprevideli ter zahtevajo šol in tudi sami skrbje za svojo izobrazbo.

Glede javnega šolstva je treba skrbeti, da se v večjih mestih ustanove meščanske šole s trgovskim značajem, kakršno dobi sedaj Postojna, vrhu tega pa se naj ustanove nadaljevalne šole s trgovskim značajem. Ljubljanska gremijalna šola že davno več ne zadostuje, ne v strokovnem, ne v narodnem oziru in bo tudi to treba temeljito reformirati. Vrhu tega je skrbeti za strokovna predavanja in za shode, kakršne prireja izborna delujoče trgovsko društvo „Merkur“, ki je sploh sijajen zgled stanovske organizacije in čigar delovanje zasluži neomejeno priznanje. Ako bi obrtniki zamogli ustanoviti tako društvo, kakor je „Merkur“, bi bili danes vse drugačen faktor, kakor pa so tako, zakaj da „Zveza obrtnih zadrug“ tudi, ko bi hotela, ne more tako delati kakor „Merkur“, leži na dlani.

Potom zakonodajstva je treba še marsikaj storiti za trgovstvo.

Zahteva, da se uvede dokaz usposobljenosti, je naravna in je tudi v interesu kupujočega občinstva. Izposlovati pa bo tudi zakon zoper nepošteno konkurenco, ki ga je Körber pred več leti obljubil, na katero obljubo pa je vlada pozabila, in izposlovati je reforma zakona o konkurzi in v svrhu, da se omeje in utesne goljufivi konkurzi.

Nadalje je pospeševati trgovino z olajšanjem prometa potom popolnitve komunikacij in uredbo železniških tarifov, ki so zdaj skrajno krivični in silno breme za kranjskega trgovca.

Zlasti tarifi južne železnice so nekaj nečuvenga.

Trgovec mora delati s kreditom. Kreditne razmere pa niso ugodne, denar je predrag in pretežko ga je dobiti. Zato mislijo trgovci že nekaj časa na ustanovitev trgovske banke in naravno je, da jim bo morala narodnonapredna stranka iti pri tem na roko z vso energijo.

Končno se nam zdi, da je treba v korist trgovine delati na ustanovitvi javnega skladišča v Ljubljani, na preuredbo avstro-ogrskega Lloydja in na preuredbo konzulatov, ker so sedanji konzulati le jako slaba opora trgovini.

Volilna reforma.

Krakov, 20. marca. „Czas“ poroča z Dunaja: „Vladna volilna reforma naletava vsak dan na nove težkoče. Vse politične stranke stavijo zahteve, ki jih ni mogoče na noben način izpolniti. Sicer pa je baron

Gautsch naletel na težave tudi izven parlamenta. Porazpoloženju, ki vlada danes, ni mogoče Gautschevemu načrtu prerokovati uspeha.“

Posebno stališče za Galicijo.

Dunaj, 20. marca. Prihodnji teden se bo v plenumu poslanske zbornice stal predlog o posebnem stališču Galicije. Predlog se bo takoj obravnaval nujnim potom ter bodo zanj glasovali Poljaki in konservativni češki veleposestniki, in sicer zadnji iz taktičnih razlogov, da se spravi na ta način revizija ustave na dnevni red.

Iz odsekov.

Dunaj, 20. marca. Socialno-politični odsek je bil danes sklican k seji, da se razpravlja o zakonu glede penzijskega zavarovanja za privatne uradnike. Seja pa ni bila sklepna.

Poljski klub je sklican za četrti h konferenci, v kateri se izvolijo člani v odsek za volilno reformo. Zaradi napetosti med konservativnimi in demokratičnimi člani v klubu se z napetostjo pričakuje izid teh volitev, ker je od tega odvisna usoda volilne reforme.

Absolutizem na Ogrskem.

Budimpešta, 20. marca. „Magyar Szó“ je prinesel včeraj članek pod naslovom: „Koalicija izdala domovino“, kjer pravi, da zveza koalicije z reškimi resolucijama dokazuje, kako nemadbarske narodnosti podpirajo koalicijo v njenem prizadevanju, da se Ogrska odtrga od Avstrije samo zato, da bo potem laglje obračunati z Madjari, ko ne bodo imeli za seboj 70 (?) milijonov Nemcev. Zveza koalicije z nemadbarskimi narodnostmi ni drugo kot izdajstvo domovine. Vse bi se moglo koaliciji odpustiti, toda to, da se je zvezala z narodnostmi, je izdajstvo, ki je neoprostljivo.

Klub napredne stranke se razide ter se ustanovi nov klub „stranke miru“. Za novo stranko je sijajno urejena trnadstropna hiša, kjer bodo klubski prostori ter bodo zunanji člani imeli svoja stanovanja.

Pred odpotovanjem barona Fejervaryja na Dunaj se je vršil ministrski svet, ki je odobril poročilo, ki ga poda ministrski predsednik vladarju. V koalicijskih krogih so mnemja, da se v tej avdijenci odloči tudi gledenovih volitev. V merodajnih krogih pa trdovratno molče o pravem namenu Fejervaryjevega potovanja.

V Fejervaryjevem ministrstvu so baje nastala nesporazumljenja. Justični minister Lanyi in minister notranjih zadev Kristoffy zahtevata, da se morajo razpisati nove volitve do 11. aprila, t. j. v ustavni dobi, ako se to ne zgodi, zahtevata svoj odstop.

Ločitev cerkve od države na Francoskem.

Pariz, 20. marca. V Saint Nicolas du Pont so priredili mladi župljani demonstracijo proti župniku in vikarju ter so ju obmetavali z blatom. Vikar Claude je večkrat ustrelil z revolverjem ter usmrtil nekega delavca.

Minister Briand je pozval vse prefekte, naj mu naznanijo duhovnike, ki so na podlagi zakona o ločitvi cerkve od države zaprosili za pokojnino, vkljub temu pa se zoperstavljajo popisovanju cerkev ter ščuvajo ljudstvo proti komisijam.

Vstaja v nemški Afriki.

Berolin, 20. marca. Državni zbor je odobril v tretjem branju četrti naknadni kredit za vstajo v Afriki v znesku 30.600.000 mark. Na vprašanje socialnega demokrata Ledeboura je odgovarjal vojni minister, da ni mogoče odpoklicati vojaštva iz Afrike, ker bi sicer takoj iznova izbruhnila vstaja, a med južnimi Hotentoti že itak divja revolucija.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 21. marca.

— **Zaupni shod narodnonapredne stranke** se prične točno ob poludsetih zjutraj. Zategadelj naj

zaupniki svoj dohod uredijo tako, da pridejo s prvimi jutranjimi vlaki v Ljubljano. To se naznanja zategadelj, ker se v vabilih vsled neljube tiskovne pomote ni naznanilo, ob kateri uri se shod prične.

— **Vabila zaupnikom** so se razposlala. Pri velikem številu naznanjenih zaupnikov je lahko mogoče, da se je ta ali oni prezrl. Dotičniki naj reklamirajo v pisarni dr. Tavčarja, da se jim legitimacija pravočasno dopošlje. Sicer pa se bodo legitimacije tudi dobivale na dan shoda pri vstopu v dvorano.

— **Ne bodite preobčutni!** Na zaupnike se je odposlalo okrog 2500 vabil. Pri tem je lahko mogoče, da se pripeti zmota. Tako se je prigodilo, da se je pri pisanju krstno ime nekega zaupnika pomotoma zapisalo „Matija“ mesto „Martin“. Ali vam ne piše mož odprte karte eksekutivnemu odboru, v kateri izreka najogorčenejši svoj protest! Kaj takega še nismo doživeli!

— **Pozor!** Na nekaterih poštah pisma rada zastajajo. Čaka se, da dotičnik sam pride po pismo; če se pa ne zgodi, se ta list vrne z navadno frazo: Keine Anfrage. Somišljeniki po deželi se prosijo, da naj vse potrebno preskrbe, da bodo vabila pravočasno dostavljena!

— **Občinske volitve v Dragi na Kočevskem**, ki so bile preteklo soboto, so se končale z zmago nemške stranke. Da smo Slovenci zgubili to občino, je zasluga deželnega predsednika Schwarzja in kočevskega okrajnega glavarja Gstetenhoferja, ki sta storila vse, da pomoreta Nemcem do zmage v tej občini, v kateri se je že desetletja vodil najljutejši boj med Slovenci in Nemci za njeno posest. Kakor smo že svoječasno poročali, je vlada namestoma razpisala obč. volitve v času, ko je večina slovenskih volilcev v III. razredu odsotna od doma in s tem dana Nemcem priložnost, da preglašujejo maloštevilne, doma se nahajajoče slovenske volilce. Mi smo nedavno tega odločno protestirali proti tej nakani g. Schwarzja, spraviti Drago na sleparski način v nemške roke, no, vlada se na ta naš protest ni ozirala, ker je vedela, da se lahko v vsem svojem dejanju in nehanju opira na klerikalce, ki so narodni samo na jeziku, v dejanju pa se niti ne brigajo za to, makar da vse v obližu Kočevja se nahajajoče slovenske občine preidejo v nemške roke. Občinske volitve v Dragi niso bile strankarska stvar, marveč eminentno občeslovenska zadeva, a vendar se „Slovenec“, ki ima sicer polna usta „narodnosti“, ni niti zganil in je mirno trpel, da je Schwarz, njegov ljubljeneč, iztrgal Drago iz slovenskih rok in jo izročil Nemcem. Smelo torej lahko trdimo, da je Draga padla Nemcem v roke po krivdi in vsled sporazumljenja klerikalcev z deželnim predsednikom Schwarzem! Za lepe oči Teodora Schwarzja so klerikalci izdali slovensko Drago, a se bodo prav gotovo še našli ljudje, ki bodo trdili, da so klerikalci edini slovenski narodnjaki!

— **Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani** ima v petek dne 23. marca 1906 ob 5. uri popoldne v dvorani mestnega magistrata redno javno sejo s sledečim dnevnim redom: 1. Predložitev zapisnika zadnje seje. 2. Naznanila predsedstva. 3. Naznanila tajništva. 4. Volitev predsednika, podpredsednika, prov. predsednika in treh računskih pregledovalcev. 5. Sestava odsekov. 6. Volitev dveh zborničnih zastopnikov pri komisijonelnih obravnavah radi zagotovitve vojaških naravnih potrebščin. 7. Volitve zborničnih zastopnikov v šolskih odborih obrtnih nadaljevalnih šol v Kočevju, Ribnici, Krškem, Škofji Loki in v Ljubljani. 8. Volitev zborničnega zastopnika v kolegiju za podelitev ustanove Ivana Mlakarja. 9. Volitev dveh članov deželnega socialno-političnega sveta. 10. Poročilo o podpori udeležnikom tečaja za učitelje na obrtnih nadaljevalnih šolah. 11. Prošnja pomočnega zbora krojaške zadruge v Ljubljani za podporo v prireditvi strokovnih tečajev. 12. Vloga, zadevajoča obrtno delo v pri-

silni delavnici. 13. Poročilo o prošnji za podelitev koncesije za pokopavanje mrličev v Ljubljani. 14. Poročilo o preosnovi obrtnih pripravljalnih tečajev v Ljubljani in o prošnji za zvišanje podpore za obrtno nadaljevalno šolo v Ljubljani. 15. Poročilo o dopisu poštnega in brzojavnega ravnateljstva v Trstu glede manipulacijskih pristojbin od pošiljatev z užitnim podvrženimi blagom. 16. Poročilo o razpisu c. kr. trgovskega ministrstva o povrnitvi potnih stroškov zborničnih članov. 17. Poročilo o predlogih zborničnega člana g. Ivana Kregarja, zadevajočih a) osnovo samostojne delavske zavarovalnice zoper nezgode na Kranjskem, b) premembo obrtnega reda, c) imenik postaj državnih železnic, d) dvojezične vozne listke, e) dotiko med občinstvom in železnično upravo, f) raznašanje aviz ob nedeljah. 18. Vloga zborničnega člana g. Pavla Velkavrhja glede motenja prometa na južnem kolodvoru v Ljubljani.

— **Razmere v Bosni in Hercegovini.** Z Dunaja se nam piše: Akcija, ki jo je započela celokupna bosensko-hercegovinska akademična omladina na Dunaju za pravice in svobodo bosensko-hercegovinskega naroda proti izkoriščanju dežele po okupacijski vladi, vrlo naprednje. V zmislu svojih sklepov se je podala deputacija bosensko-hercegovinske akademične omladine pod vodstvom g. poslanca, dvornega svetnika Vukovića, k predsednikom vseh parlamentarnih klubov, ki so jim obljubili, da započno parlamentarno akcijo v njihovem zmislu, zlasti simpatično so se jim izrazili slovenski poslanci obeh klubov in jim obljubili svojo posebno pomoč.

— **Zadnja ura.** Kaplan Kralj v Smartnem pri Litiji je bil na dan volitve dne 5. marca toli predzren, da je na volišču priletel volilec, ki niso hoteli po listkih, ki jih je on vsiljeval, voliti, očitno in na glas strašil z zadnjo uro. Dekan Žlogar straši s prižnice vse volilce, ki ne marajo voliti po njegovem receptu, z zadnjo uro. Najbolj strah ima pa gotovo dekan Žlogar pred zadnjo uro, ker kakor se vidi, mu je že dvakrat, a tretjič mu gotovo za vedno pri nas odbije. Torej srečno zadnjo uro, gospod dekan.

— **Častni večer** primadone gospe M. Skalove se vrši jutri, ko se poje prvič krasna nova italijanska opera „Tosca“, ki jo je uglasbil najznamenitejši italijanski moderni skladatelj Giacomo Puccini, avtor oper „Bohème“, „Madame Butterfly“ in „Tosca“. Mascagni, Leoncavallo in Puccini tvorijo trojezvezde sedanje italijanske opere. „Tosca“ je v pravem pomenu besede dramatična opera, v kateri se ob vsej italijanski melodioznosti in obilici prelestnih muzikalnih motivov glasba strogo strinja z viharostnim dejanjem ter tvori muzikalni in igralski del harmonsko enotnost. Seveda zahteva „Tosca“ zato tudi izbornih igralcev in ne le pevcev. Gospa primadona Skalova, ki je obenem temperamentna igralka, si je sama izbrala opero „Tosca“ za svoj častni večer, da ji je možno pokazati v pevskem in igralskem oziru svojo vrline, zaradi katerih uživa splošno priljubljenost. Intendanca slovenskega gledališča ji mora priznati, da je doslej že tri sezone vedno najvestnejše, točno in marljivo vršila svojo dolžnost, da ni delala nikdar nikakih težav in ovir, da je bila vselej prva na svojem mestu ter da je vedno z unemo delala v interesu slovenskega gledališča. Nastopala je v najtežjih dramatskih in lirskih operah ter celo v operetah in žela vedno najboljše kritike. Gospa Skalova, ki živi skromno in brez vsiljevanja v javnost le za svojo obitelj in za slovensko opero, pač zasluži, da ji sl. občinstvo izrazi ob koncu sezone svojo zahvalnost. V operi „Tosca“ sodelujejo vsi solisti, v velikih vlogah pa zlasti g. Oufrednik, g. Orželski, g. Rānek in g. Betetto. Predstava se vrši za mepar-abonente kot poslednja v abonementu.

— **Iz pisarne intendance slovenskega gledališča.** Z ozirom na snočnjo opombo „Slovenčevega“ kritika glede g. St. Orželskega je prisljena intendantska slov. gledališča le resnici na ljubo konstatirati, da se je vrnil g. Orželski iz Zagreba resnično toli hripav, da pri operetni predstavi v ponedeljek ni mogel peti in da ga intendantska zaradi resnične bolezní niti ni silila v ponedeljek nastopiti. To se je moglo zgoditi tem manje, ker je in-

tendanci ležeče na tem, da bo mogel g. Orželski, ki je točno zahajal k sem skušnjaj na „Tosco“, jutri pri rimijeri že nastopiti. Intendanca žaluje, da se s takimi neosnovanimi napadi razburja člane ter s tem pomnožuje že itak neznosnost zmer in težav polno ter nehalno vodstvo slov. gledališča. Uredništvo „Sl. N.“ se hkratu izreka zahvalo, da postopa vedno taktčno v interesu zavoda!

— **K a f e r i H r i b a r c a P r o s e n c .** Od pristojne strani se nam poroča, da Perharc, bivši član zastopstva Phoenixovega v Ljubljani, po Prosenčevi očititvi pri zavarovalnični direkciji na Dunaju ni bil odpuščen od te, pač pa je takoj sam odstopil, ker je videl, da je nemogoče vsako skupno delo s Prosencom.

— **Gospodinjka šola,** ki ima v Ljubljani na Rimski cesti št. 9 svoje prostore, konča konec tega meseca večerni tečaj za kuhanje in šivanje ter začne s 1. aprilom nov istotak tečaj. Dekleta, ki se hočejo naučiti v kratkem času dobro, a hkratu ceneno t. j. v skromnih razmerah kuhati, naj bi pač vstopila v ta večerni kurz „Gospodinjke šole“. Plačajo samo toliko, kolikor jih velja večerjati, ki je raznovrstna, tako da se nauče dekleta iz delavskih in srednjih slojev v par mesecih zares popolnoma dobro kuhati za svoje potrebe, kar se pri nas vsekakor vse premalo upošteva. Gospodinjki posli so velevažni in se jih je treba tudi učiti: to velja zlasti za sedaj, ko je življenje z vsakim dnem dražje, ter celo jako izurjena gospodinja, ki zna dobro obrabiti vsak vinar, komaj izhaja z malimi dohodki. Zatorej, dekleta, učite se tudi gospodinjstva: kuhanja, čenjenja in šivanja, da boste kdaj lahko dobre gospodinjke in matere! — Oglasila v „Gospodinjke šole“ sprejema društvena gospodinja v društvenih prostorih — Rimska cesta št. 9. pritičje — vsaki dan od 6. do 8. ure zvečer.

— **Projekcijski večer,** s predavanjem priredi v korist „Učiteljskega konvikta“ g. Rožun, fotograf z Litije v petek 23. t. m. zvečer ob polu 8. uri v veliki dvorani „Mestnega doma“. Kazalo se bo okrog 180 slik v velikosti do 5 m, preostavljajoče najlepše kraje naše lepe Kranjske. V zbirki je posebno častno zastopani naš krasni planinski svet. Videli se bodo vsi znatnejši vrtovi od Kuma do Triglava, naše divnoromantične doline, slapovi, izvirlki rek in jezera, kakor tudi nekaj slik naše stare Kranjske namreč mest in viteških gradov iz 16. stoletja itd. Ker ume g. Rožun o teh krasnih slikah tudi kar gladko in jedrnat predavati in je pri tem namen podpirati tako potrebni „Učiteljski konvikt“ v Ljubljani, je upati, da poseti občinstvo ljubljansko mnogobrojno ta večer.

— **Kranjska podružnica avstrijskega pomožnega društva za bolne na pljučih.** V včerajšnji odborovi seji se je volil gospod dvorni svetnik Rudolf grof Chorinsky enoglasno predsednikom kranjske podružnice. Natančneje poročilo o tej seji, v kateri se je z ozirom na dovoljene subvencije sklenilo, takoj pritičti s praktičnim odvrčanjem jetike, sledi v kratkem.

— **Pevsko društvo „Slavec“** priredi ob binkoštnih praznikih dne 3., oziroma 4. junija t. l. veliko ljudsko slavnost z obširnimi sporedom, dne 1. julija t. l. pa veliko vrtno veselico.

— **Surovinskega društva čevljarske in obrtne zadrage občni zbor** se vrši v ponedeljek zvečer točno ob polu 8. uri pri Perlesu, ker se pretekli ponedeljek ni vršil zaradi prepričle udeležbe. Člane uljudno prosimo, naj se tega občnega zbora zanesljivo udeležijo.

— **Zadruga gostilničarjev, kavarinarjev itd. v Ljubljani** naznanja, da bo dne 27. marca ob 4. uri pop. v veliki dvorani „Mestnega doma“ ustanovni občni zbor pomožnega društva. Na dnevnem redu je nagovor načelstva in volitev v pomožni odbor v zadrugi zbor, v razsodilski in nadzor. odbor in v bolniško blaginjo.

— **Na naslov ljubljanskega magistrata.** Pomlad je prišla! In kdor je slep za naravo, tega opominjajo nanjo mnogoštevilne „komedije“ ki so se kot vsako leto naselile v Lattermannovem drevoredu. Prav različnih vrst so te „komedije“, pa vsaka ima svoje orgle, ki skušajo, včasih s pomočjo kakšnega bobna, privabiti kar največ občinstva, pri čemer se razvije na stroške ušes Ljubljancov najhujša horda za obstanek. — Pa stvar ima svojo neugodno stran. Mesto Ljubljana se po pravici ponaša s sprehajalci po tivolskih drevoredih, po parku in po šišenskem hribu, ki ne le da nudijo ljubljanskemu prebivalstvu krasen sprehod in počitek v mirni naravi, temveč privabijo vsako leto tudi obilo tujcev. Te ugodnosti pa zgube svojo vrednost, kakor hitro se dopušča, da prav v neposredni bližini sprehodov te komedije

tako razgrajajo. Imajo lete velike orgle, ki se slišijo kar 1 km daleč in tem neprijetnejše, ker se skušajo med seboj preglasiti, tako da jih igra vedno več istočasno. Občinstvo se vse vprek pritožuje, pa ne morda le t. zv. „boljši krogi“, ki imajo svoje nedeljske sprehode v Lattermannovem drevoredu. Vzemimo le n. pr. uradnika, ki bi rad porabil pol ure da pride na zrak in si ohladi glavo napornega umstvenega dela. Ropot na najbolj prometni mestni ulici je prav angelški mir napram „šundru“, ki ga čaka v drevoredu. Da pri tem tudi muzikalno čuvstvo prebivalstva trpi, je jasno. Dalje te komedije tudi ne sodijo v bližino I. drž. gimnazije, od katere so komaj 150 m oddaljene in kjer občutno motijo pouk, pa tudi božjo službo v tamošnji kapelici, zlasti poleti ob odprtih oknih. Danes se vaških šol ne postavljajo blizu kovačnice. — Vsekakor zahteva nujen interes ljubljanskega prebivalstva, da se nam tivolske sprehode ohrani proste vsakega nepotrebnegaropota! In pri tem sploh ne pride v poštev, če se občinski dohodki na najemščini ali pristojbinah kaj zmanjšajo! Dajte „komedije“ v Trnovo ali pa v Kravjo dolino, ali pa jih postavite prav daleč kam v Šiško. Tudi ljubljanski gostilničarji so pri tem oškodovani, ker vse ljudstvo od nedeljah le v Šiško sili in prav radi teh „komedij“.

— **Novi topovi.** Avstrijsko topničarstvo dobi v kratkem nove kaneone in je vojna uprava dala izvršiti že vsa predela. V topničarskih krogih so prepričani, da ne bodo novi topovi zaostajali za onimi drugih vojaških držav, pač pa da jih bodo v nekaterih ozirih še nadkriljevali. Seveda za šolske namene manjka naši vladni vedno denarja!

— **Nove čepice avstrijskih vojakov.** Avstrijski vojaki dobe nove čepice. Tehtale bodo po 138 g. Po tilniku bodo imele robec, s katerim se bodo vojaki branili vročine, v čepici je pa priprava za zračenje glave.

— **Kmetovalci pozor!** Po deželi hodijo razni agenti, kateri ponujajo umetno klajo za živino, a navadno pod pretvezo, da bodo poslali samo vzorce. Mesto vzorca pa naročajo pri svojih trvdah toliko tega blaga, da ga kmetovalec sploh ne more porabiti in je s tem mnogokrat znatno oškodovan. Tako se je pripetil slučaj, da je posestnik, ki je imel samo eno kravico, po agentu naročil le malo take klaje, a jo je potem dobil kar za 330 K.

— **O šišenskem županu Burgarju** se nam piše: Zadnjič ste prijavili v poročilu iz Šiške vest, da je naš župan nasprotnik nove šole. Gosp. Burgarji uvidi sam, da so šolske razmere v Šiški skandalozne in je pripravljen šolo razširiti. Nasproten je zidanju nove šole in zahteva, naj se stara šola prezida in prizida krilo, kamor bi se spravili ostali razredi, ki so sedaj raztreseni po celi vasi. Ne mislite pa, da to zahteva, ker se mu smilijo davkoplačevalci, katerim noče nakladati prevelikih doklad za zidavo nove šole! Kot sicer razsoden mož dobro ve, da bi bilo tako razširjenje šole le provizorično, in da bi v par letih nastalo radi šole isto vprašanje kot sedaj. Pač pa ima nekaj drugega v mislih, šolsko vprašanje hoče le zavleči v nedogleden čas, ker ima v obližju sedanjega šolskega splotja, skoro ravno nasproti svojo hišo za stranke. In če ostane šola na starem prostoru, pridobi ta hiša veliko, nasprotno pa mu lahko pozneje postane prazna. Zato se naš vrli g. župan s tako vneto poteguje za staro šolo. Misli si, da Šiškarji gotove ne bodo potem tako kmalu zidali nove šole, ker se bodo bali stroškov in jih bo sram, da so za popravilo in prizid starega šolskega splotja denar preč vrgli. Da je g. Burgarju pri njegovem županovanju v mislih le lastna korist, pokazalo se je tudi pri regulaciji cest in ulic, katere gredo gotovo mimo njegovih hiš in stavbnih parcel, če tudi bi jih sicer tam nikdar ne bilo. Le dolgo še ostanite župan, g. Burgar, da izve javnost še več vaših grehov!

— **Iz Preserja.** Da so klerikalci prodrli v dveh odsekih pri volitvi v trgovsko zbornico, ni nikako čudo. Vzrok temu je, da se narodno-napredna stranka ni dosti brigala za te volitve in da list „Slov. Narod“ ni spodbujal pristašev napredne stranke k agitaciji. Vse drugače so delali klerikalci. Kakor skoro povsod, tako je tudi tu naš kaplan pobral pri vseh klerikalnih volilnih glasovnicah. Čudno pa je, da obrtniki, ki bi bili volili narodno-napredne može, volilnih listin ali sploh niso ali pa so jih dobili prepozno. Kdo je temu kriv? Ali ne poštarica? Kaj naj pomeni to, da je hodil pred volitvijo tukaj kaplan vsak dan v neuradnih urah na pošto in da še sedaj tje redno dan za dnevom zahaja? Če je pošta zaprta za druge, mora biti tudi za kaplana. Kam so prešle volilne listine obrtnikov, ki bi volili narodno-napredne kandidate?

Povejte nam kaplan in poštarica! Kaplan je bil pri nekem obrtniku in ga vprašal, koga bo volil. Rekel mu je, če bo volil klerikalce, mu bo prinesel o pravem času volilne listine s pošte. Ker se je pa obrtnik izrazil tako, da je kaplan vedel, da bi volil narodno napredne može, pa volilnih listin dobil ni! Ali ni bila tu pošta v službi klerikalcev? Čemu pa hodi kaplan tako pridno na pošto? Ali ne vohuni, katere časopise kdo dobiva? Morda jih (ali pa gotovo) prebira? Da tuk. poštarica to dela, vemo že davno. Često je prebirala „Narod“ v gostlini, dasi ni naročnica. Ali naj se kdo zanese na tako poštarico? Ona pač misli, če se je podala pod klerikalno okrilje, da sedaj dela, kar hoče. Vsi občani se pritožujejo radi poštarice. Ona ne oddaja pravočasno poštnih pošiljatev. Če kdo pride na pošto vprašat, mu niti ne da, četudi je kaj zanj, če ravno nje ni vseh. Otroke pa, katere pošljejo starši na pošto, kratkomalo nažene z burkljami. Koliko uradnih ur, da celo dni, je pa zamudila poštarica, ker je ni bilo doma! Stranke so jo čakale zastoj. To dokazemo po pričah — sploh pa vse, kar tu pišemo. Vprašamo slavno c. kr. pošto direkcijsko, ali bo še nadalje trpela tak nered na tukajšnji pošti?

— **Srečna fara** je št. Vid na Dolenjskem, odkar kaplanje tam kaplan Gnidovec. Samo 106 pregreh se je ondi lansko leto storilo, tako stoji črno na belem v 11. št. „žeganega“ „Domoljuba“. Ako se pomisli, da je št. Vid velika fara, ki šteje 6000 duš in najpravičnejši (morda celo gosp. Gnidovec sam) lahko sedemkrat na dan greši, je to število grehov res zelo majhno in še to ima gosp. Gnidovec pravico odpustiti. To vam je pravi apostol ta kaplan; mi prav zavidamo št. Vidce, ako se mu posreči, da žive spravi med svetnike. Pa še nekaj je „Domoljub“ poročal, kar vzbuja pozornost. To, da je neki mladenič iz Petrušnje vasi „voglarjskega“ učenca Zupančiča malo „nalo-mil“. Nam je znano, da dotični ni več učenec v tem poslu, temveč popolnoma izvežban voglar, kar prav dobro vedo Marijine hčerke po št. vidski fari. Vemo tudi, da dotični mladenič ni bil pijan, ampak je voglarja „nabiskal“ zato, ker ga je dobil pod oknom, ko je klical njegovo dekle. To torej povemo Gnidovcu glasno na ušesa, ker noče slišati tega in daje s tem svojim „marinarjem“ potuho in pohujšanje. Bo pa spet pri „shodu“ molil za nekega bolnika, ko bodo fantje koga pod oknom kake „marinarice“ naklestili, kakor je tudi za Zupančiča, ki je že zdrav in spet prav pridno voglari, o čemer je že „Narod“ poročal.

— **Ogenj.** Iz Trebnjega se nam piše: V ponedeljek okrog 5. ure 15 minut zvečer pričelo je goreti v Trgu pri Trebnjem gospodarsko poslopje t. j. pod in hlev, lastnina g. Ivanetiča. Ogenj je bil velik in da bi ga ne bila vrta trebnjska požarna bramba s svojo nadležno vstrajnostjo omejila, pogorelo bi bila vse, in še sedmim gospodarjem, ker je krito s slamo. Zažgal je seveda najbrže zopet kak otrok; k sreči ni bilo vetra, takega kakor je bilo zadnje dni; drugače bi bilo pogorelo cela vas in še več. Skrajni čas je, da bi se upeljala postava, da otroci pod 14 let ne bi smeli kaditi, a žalibog pri nas kadijo že otroci, ki hodijo v šolo. Tako je ta slučaj že drugi, pri prvem je pogorela skoraj cela vas, a sedaj se je zahvaliti samo vrli trebnjski požarni brambi, ki je ogenj tako hitro lokalizirala. Vsa čast jej.

— **Iz Mokronoga** se nam piše, da je tam dne 18. sušca umrl 79 let stari posestnik in notarski uradnik g. Anton Žgajnar, ki je več kot 40 let vedno pri c. kr. notarjatu v Mokronogu služboval. Pokojnik je bil pošten človek in nad vse zvest služabnik.

— **Premenitev c. kr. rudniške ljudske šole v Idriji v javno ljudsko šolo.** Stroški za vzdrževanje rudniške šole v Idriji so znašali v letih 1901 do 1903 povprečno na leto 32.000 K, ki jih je poravnal c. kr. rudniški erar sam. Visokost vzdrževalnih letnih stroškov nam pred vsem predoča, kako zelo bi bila prizadeta po nameravani transakciji dežela in občina. Po zakonu ima stroške za plače ljudskošolskega učiteljstva trpeti deželni normalnošolski sklad. V slučaju, da se torej premenitev izvrši, je dežela kranjska zavezana skrbeti za plače idrijskemu učiteljstvu in te znašajo že danes lepo vsoto 27.000 K, ki se pa v kratkem gotovo zdatno zvišajo vsled zboljšanja gmotnega položaja učiteljstvu in pomnožitve učiteljske osebja. Dežela kranjska, ki dosedaj ni imela nikakih stroškov za ljudsko šolstvo v Idriji, bo po premenitvi sedaj obstoječe rudniške ljudske šole v javno ljudsko šolo imela nositi občutno trajno breme. Res je sicer pripravljeno poljedelsko ministrstvo, da plača od onega časa, ko se bude ta šola kot javna šola začela, deželi kranjski tri leta po

27.000 K, pozneje pa vsako leto za 3000 K manj, skupno torej precejšnjo vsoto 189.000 K, toda to le v tem slučaju, da idrijsko c. kr. učiteljstvo sprejme dežela v status ljudskošolskega učiteljstva na kranjskem. Od poljedelskega ministrstva kranjski deželi vplačana vsota bi bila torej le nekaka odškodnina za stroške, ki bi narasli deželi za sedanje idrijsko učiteljstvo. Dežela Kranjska bo s transakcijo najbolj prizadeta in zategadelj je pričakovati, da bo od tukaj največji odpor proti nji. Za deželo se bodo največji stroški v opustitvijo sedanje zasebne in ustanovitvijo javne ljudske šole naložili občini idrijski. Tej pripada zakonita dolžnost skrbeti za šolsko poslopje, kurjavo, razsvetljavo in znaženje šolskih prostorov. Če tudi rudniški erar prepusti sedanje šolsko poslopje z vsem inventarjem v brezplačno porabo, vendar bo že vzdrževanje poslopja, kurjava in znaženje prostorov povzročalo idrijski občini letnih stroškov 6000 K, pa niti tega zneska ne bo mogla občina pri obstoječih razmerah pokriti drugače, kakor da zviša že precej visoko 75% občinsko doklado. Če pa se uvažuje, da sedanje šolsko poslopje že davno ne zadostuje glede prostora in je pričakovati, da naučena uprava z občino ne bo v tem oziru nikakor tako milo in prijenljivo postopala, kakor je z rudniškim erarjem, je povečanje sedanjega poslopja ali gradba novega neizogibna. Ti stroški pa zadenejo občino, in kdor ve, v kakšnih mizernih gmotnih razmerah se nahaja idrijska občina, previdi lahko nedogledne posledice, ki nastanejo s premembo ljudske šole za občino. Pomisliti je treba dalje, da je večina sedanjega učiteljstva nastanjena v hišah c. kr. rudniškega erarja, ki učiteljstvu po premeni odpove stanovanja, in občini nastane dolžnost, skrbeti še za stanovanje učiteljstva, kar pa pri takšnem pomanjkanju stanovanj, kakršno je ravno v Idriji, brez velikih žrtv in stroškov ne bo mogoče. Z nameravano preustrojitvijo idrijske ljudske šole utegne biti prizadeto tudi delavstvo c. kr. rudnika. Dosedaj so rudarski šole obiskujoči otroci dobivali prav vse šolske potrebščine kakor šolske knjige, zvezke, pisalo, orodje i. dr. brezplačno, kar je povzročalo poljedelskemu ministrstvu na leto za 5000 K stroškov. Če bi po transakciji odreklo ministrstvo vsako prispevanje za šolske potrebščine rudarskim otrokom, bi bil to hud udarec za slabo plačano erarično delavstvo. Upamo pa, da se to ne zgodi. A tudi učiteljstvo sedanje c. kr. rudniške šole ni zadovoljno s premenitvijo. Nima sicer sedaj dovolj plačila, a s vendar nekatere ugodnosti zanj, ki bi jih v deželni službi pogrešalo. Tako imajo posebno vdove c. kr. učiteljev odmerjeno pokojnino po XI. oziroma X. činovnem razredu c. kr. uradnikov, kar je gotovo smatrati kot veliko ugodnost, dalje imajo cenena erarična stanovanja, dobivanje lesa za kurjavo, brezplačno zdravniško pomoč in zdravlila, prednostno ceno za vožnjo Logatec-Idrija in nasprotno. Umeje pa se, da poljedelsko ministrstvo ne bo moglo kar tako prodati deželi učiteljstva, ne da bi ga prej zaslilo in izpolnilo njegove pogoje. Ne dvomimo sicer, da bi se idrijske šolske razmere znatno na bolje premenile, če bi c. kr. ljudska šola prešla v dežalno odnosno občinsko upravo, a tudi erar lahko oskrbuje šolo tako, da bo odgovarjala vsem zahtevam, tako v pedagoškem kakor higieni-nem oziru. Tudi se je že glavni nedostatek odpravil s tem, da se je razdelila c. kr. rudniška ljudska šola v dva samostojna oddelka, v deklški in deškega, in ustanovilo potrebno število vzporednih razredov. S prihodnjim šolskim letom bo otvoriti na vsak način VIII. deklški razred, misliti pa je treba tudi na VI. deški razred. Čisto gotovo je, da vsled namere poljedelskega ministrstva ne bomo opustili grajanja nedostatkov, ki bi se pojavili na šoli, ker nam je predvsem skrb za dobro šolstvo. Okrajno glavarstvo v Logatecu je odredilo v zadevi premenitve c. kr. rud. ljudske šole v Idriji v javno ljudsko šolo obravnavo, ki se je vršila v sredo 14. t. m. ob 9. uri dopoldne v mestni dvorani v Idriji in so ji prisostvovali okrajni glavar J. Kremšek, deželni nadsvetnik M. Zamida, kot zastopnik deželnega odbora, ves občinski odbor idrijski, c. kr. rudniški nadsvetnik J. Billek kot zastopnik rudniškega erarja, okrajni nadzornik J. Thuma kot zastopnik naučne uprave, okrajni zdravnik J. Pregelj in okrajni inženir Iv. Jaksche kot zvedenec. Okrajni glavar je zbranim naznanil namero poljedelskega ministrstva in pojasnil zakonita določila, po kojih ima tako dežela kakor občina skrbeti za ljudsko šolstvo. Nato je nadsvetnik Zamida označil stališče deželnega odbora v tej zadevi z obširnimi pa temeljitim utemeljevanjem. Ker premenitev deželo Kranjsko posebno zadeva, bi bilo treba vsekakor sklepa deželnega zbora kranjskega, za to pa se deželni odbor brez pooblastila deželnega zbora

ne more spuščati v podrobna razmotrivanja in bi bilo dotedaj obravnavo odgoditi. V tem zmislu se je izrekel tudi župan J. Šepetavec v imenu občinskega odbora idrijskega. Stališče poljedelskega ministrstva je zagovarjal nadsvetnik Billek in občinski odbornik c. kr. rudniški svetnik J. Koršič, nasprotno pa odbornika Fran Kos in Anton Kristan. Ko je predlagal župan, naj se obravnava odgodi, so se občinski odborniki odstranili in obravnava je bila zaključena, ne da bi imela kaj uspeha. Obravnava nas je preverila, da za erar ne obstoji pravna dolžnost vzdrževati še nadalje idrijsko ljudsko šolo. Ne bo se torej mogla braniti iz pravnih razlogov niti dežela, še manj pa občina prevzeti šolo, če vztraja poljedelsko ministrstvo pri svoji nameri. Na mestu pa je sedaj prošnja do ministrstva, da še nadalje oskrbuje šolo, ker če v to že ni pravne dolžnosti, je pa gotovo moralna!

— **Poštar Murschetz v železnikih** se ni ustrelil, kakor smo včeraj poročali, nego se le v samomorilnem namenu obstrelil, a so ga orožniki odvdlj v Skofjelo, kjer čaka v preiskovalnem zaporu na pravdo zaradi poverjenja uradniškega denarja. Pri tej priliki seveda „Slovenec“ ni mogel zatajiti svoje barabske nature ter skuša Murschetza obesiti slovenskim liberalcem. Kratka pamet „Slovenčevih“ urednikov je seveda že pozabila, da smo v „Slovenskem Narodu“ neštevilkokrat okrtali tega Murschetza kot zlobnega klerikalnega nemškutarja, ki je kot poštar v Logatecu nalašč pridrževal našim naročnikom list, vsekakor le v ta namen, da ustreže duhovnikom.

— **Šulferajnska dvorazredna ljudska šola na Savi** pri Jesenicah je dobila pravico javnosti.

— **Samomor.** 20 letni urarski pomočnik Franc Pajnič iz Ribnice se je v Kočevju v neki gostilni ustrelil. Vzrok ljubavno razmerje z ondotno natakarko.

— **Požar v Dolenjih Ležečah pri Divači.** Dne 17. t. m. dopoldne ob 10¹/₄ uri je izbruhnil v hiši Marije Peca, po domače „pri Lisjaku“ ogenj. Pogorela je hiša in gospodarsko poslopje. Ta ogenj bi bil pa lahko usodepoln postal, kakor pred 16. leti, ko je pogorela vas, ako bi bila kolikaj burja pihala. Občinstvo iz Divače in Ležeč je prihitelo takoj na pomoč, c. kr. žandarmerija iz Divače se je posebno odlikovala, na čelu ji stražmaster Podboj. Posebna hvala gre tudi g. postajenačelniku in gosp. uradniku Premrlu, kateri je prihitel na vozu z dvema brigadnicama južne železnice in neumorno ves čas na delu bil. Hvala tudi gosp. I. Gombaču iz Matavuna, ki je v taki naglici pripeljal brigalne. Pridne so bile tudi gosposodične Perharcve, katere so ves čas neumorno vodo nosile, za kar jim gre tudi hvala. Ogenj je nastal po peči, ko so ravno kruh pekli. Zavarovana je Marija Peca za 1500 K pri banki „Slaviji“. Škoda se ceni na približno 1800—2000 K, ker je tudi slama in seno pogorelo.

— **Nezgoda pri gradnji železnice skozi Ture.** G. Malniku je zgorela baraka, v kateri so stanovali železniški delavci. Šest macedoncev je zgorelo, drugih pet pa je dobilo smrtonovarne opekline.

— **Umrli** je v Mariboru soproga odvetnika dr. Rosine, gospa Lina Rosina, hči državnega poslanca Fr. Robiča, stara šele 28 let. Blag ji spomin.

— **Ukradene dragocenosti najdene.** Kakor smo poročali pred tremi tedni, je gospe Scherbaum v Mariboru neznan tat ukradel dragocenosti v znesku 4490 K. Tatu dozdaj še niso dobili, pač pa je neki delavec parnega mlina v Mariboru našel med vrečami za moko vse dragocenosti zavite v majhno vrečico. Tat se torej ni mogel nič okoristiti s svojim plenom, zgodi se pa še zmirom prav lahko, da mu pridejo na sled in da bi kaj imel od nje.

— **Suroveži.** Jakob Jug iz Spodnje Korene pri Sv. Lenartu na Štajerskem se ga je 6. januarja v Kranjčevi gostilni v domači vasi tako navlekel, da je legši pod drevo sosodne hiše takoj zaspal. Iz Kranjčeve gostilne so kmalu za njim prišli bratje Franc, Mihael in Ivan Januš, ki so zagledali Juga spečega pod drevsom. Zgrabili so vsak lesen drog in začeli udrihati po njem, da so ga smutno nevarno poškodovali. Ko je bil Jug ves premlačen, so ga nesli suroveži v hlev Simona Čučka in mu pobrali ves njegov denar v znesku 49 K. Mariborsko sodišče je obsodilo Franceta Januša na 10, Mihaela na 8 in Ivana na 4 mesece težke ječe.

— **Velikega jelena so ustrelili pod Humom pri Laškem** ter ga z veliko slovesnostjo prinesli v trg. Poročevalec pa je bil tako nepreviden, da je izpovedal, da je obstreljeni jelen šele izdihnil v lovskem revirju dr. Kolska, kamor bi sploh ne smeli iti

po svoj plen, ako jim ni tega izrecno dovolil dr. Kolšek.

— **Milinski kamen se je razletel** v mlino Gabrijela Wolfa v St. Petru pri Radgoni. Pri tem je zadel velik kos delavca Franca Wurzingerja na glavo, da mu je razbil črepinjo in da je bil ranjenec takoj mrtev. Kamen je bil že precej razpokan.

— **Človeško okostje** so izrile svinje pri posestniku Podgoršku pri Zajčlošču blizu Konjic. Okostje je bilo v pesku pod neko pečino, zraven so pa našli neke starinske predmete, kar sprčuje, da je iz davnih časov.

— **Tatinska družba**. V Ljutomeru in okolici se je zadnje dve leti izvršilo mnogo prav predrznih tatvin. Okradene so bile celo postaje za streljanje zoper točo. Sedaj se je posrečilo prijeti predrzne umizovnice, in sicer so bili to viničarski sinovi Fran Hanžekovič, Rudolf Petek in Fran Rožman. Mariborsko okrožno sodišče je obsodilo Hanžekoviča v 10, Rožmana v 9 in Petka v 8 mesecev ječe.

— **Odbor akadem. podružnice sv. Cirila in Metoda v Gradcu** naznanja tem potom, da je bil oni v 62. številu „Slov. Naroda“ z dne 16. t. m. objavljeni odbor nepostavno izvoljen in da izvršuje odborniške posle še vedno stari odbor. V tem pa so sledeči gg.: predsednik: stud. med. V. Tajnšek („Triglav“); podpredsednik: stud. chem. V. Plehan („Triglav“); tajnik: stud. iur. M. Malnerič („Zarja“); blagajnik: stud. phil. V. Mum („Triglav“); namestnik: stud. chem. V. Turnšek („Tabor“).

— **Angleški kralj na Koroskem**. Na svojem potovanju iz Benetk v London obišče letošnjo pomlad angleški kralj Koroško, in sicer izstopi v Gradu Tentschach nad Celovcem, kateri grad je last angleškega poslanika Goschena.

— **Umrla je** v Gorici princeznja Beatrice Bourbonska, rojena avstrijska nadvojvodinja, stara 82 let. Po smrti svojega moža je vstopila v samostan karmelitaric.

— **Nemci napadalc**. Ko se je vračal pred par dnevi v Gorici neki Andrej Vida domov, ga je napadlo 6 Nemcev, ker je nekaj reagiral na njihovo izzivanje. Neki Nemec ga je ranil z nožem na desni strani. Vida je moral v bolnico.

— **Z lopato po glavi** je udaril Anton Suligoj iz Cepovana na Goriškem svojega tovariša Petra Podgornika, ko sta na polju delala. Podgornik je moral v bolnico vsled težke poškodbe.

— **Ustrelil se je** 15. t. m. v Brezani pri Korminu finančni stražnik Adolf Neuman s svojo puško. Vzrok samomora je neznan.

— **Požar v Krmimu na Goriškem** je uničil 18. t. m. tovarno za pohištvo trvdke Črnetič et Komp. Škoda je okoli 20.000 K. Ogenj je prihitela gledat velika množica, a nihče se ni zganil da bi gasil. Načelnik železniške postaje je dal na razpologo brizgalno, a ljudje so bili preleni, da bi jo rabili. Tako je v tej klerikalni občini kot pri D. M. v Polju pri Ljubljani. Da je ljudstvo le pobožno, pa je dobro. Kdaj ste pa še slišali, da bi bilo v sv. pismu kaj zapisanega o kakem ognjegasnem društvu?

— **Pri okrajnem sodišču v Tolminu** imajo zaprto večjo skupino italijanskih turistov, ki so na avstrijskih tleh fotografovali.

— **Tržaške mestne volitve**. Včeraj so se vršile tržaške mestne volitve v II. razredu. Od 372 volilcev jih je prišlo volit 263 (leta 1903 od 387 — 311) in so bili brez vsakega boja izvoljeni kandidati političnega društva „Patria“.

— **Podpredsednik tržaškega deželnega sodišča dvorni svetnik M. Urbančič** je šel na 6 tedenski dopust ter se baje sploh ne vrne več na svoje mesto, temuč gre v pokoj.

— **Mlada iznajdnika**. Naučno ministrstvo je dovolila tržaškima realcema Valletu in Plisnieri 1000 K podpore, da nadaljujeta s poskusi o nujnem novem zistemu za telefoniranje brez žice. Ako bodo poskusi uspešni, objubljen jima je še večja podpora.

— **Krvavi pretepi v Trstu**. Predvčeršnjim je nastal v Trstu pretep med dninarjem Francem Perdičem in bratom Pizzi. Vsi trije so bili precej ranjeni z noži, Perdič je bil pa skoraj odrezan nos. — Josip Marušič je pa v nekem pobodu dobil globoko rano v lice, da so ga s prejšnjimi morali prepeljati v bolnico.

— **Umrla je** nenadoma v Rojani pri Trstu znana rodoljubkinja gospa Antonija vdova Kramar.

— **Regnicolo odpeljal 17letno dekle**. 24letni pustolovec Vincencij de Marin iz Milana je ničvrednež, ki je bil v svoji domovini že trikrat kaznovan radi sleparstva. Ker doma ni mogel več slepariti, prišel je v Trst, kjer je ujel v mreže 17letno hčer neke jako ugledne tržaške rodbine in jo odpeljal. Prišla sta že v

Poreč, kjer jo je pa po par dneh pustil na cedilu in izginil. Dekle je prišlo k svojim staršem, Vincencija so pa prijeli in vtaknili v zapor.

— **Zagonetna prepoved**. Uredniki vseh v Pulju izhajajočih časopisov so bili te dni poklicani k policiji, kjer se jim je naznanilo, da bo vsak list zaplenjen, ki bi kaj poročal o vojaških operacijah v Avstriji sploh, posebno pa v primorskih trdnjavah.

— **Zakonska tragedija v Pulju**. Zakonska Schoss v Pulju sta bila stara vsak po 38 let in bila poročena 10 let. Mož je bil ekspediter. Zadnji čas je opazil, da lazi za ženo poročnik Keller 87. pehotnega polka, ki je v garniziji v Pulju. V nedeljo je Schoss rekel svoji ženi, da gre v Trst, kjer ji kupi za god par uhanov za briljanti. Res se je odpeljal. Na postaji v Kanfanaru je pa izstopil in se vrnil domov, tako da je prišel v svoje stanovanje ob 11. ponoči. Komaj pa se je dobro ulegel, prišel je na vrata poročnik Keller. Schoss mu je šel odpirat in mu ukazal vstopiti. Ko je Keller vstopil, je nastal prepri, v katerem je dal Schoss svoji ženi kľofuto, na kar je poročnik postavil sabljo Schossu na prsi in hotel potegniti samokres. Schoss je videl svoj nevaran položaj in vplival pomirljivo na Kellera, ki se je zadovoljil, da pojde s Schossom v kavarno. Komaj sta pa bila sredi stopnic, zdirjal je Schoss nazaj v svoje stanovanje, zaprl za seboj in divjal nad svojo ženo, ki je odprla prihitelmu poročniku vrata. Ker je Schossu zdaj zopet pretela smrtna nevarnost, skočil je skozi okno v I. nadstropju na dvorišče in se nekoliko pobil ter se skril pri neki stranki. Keller je prihitel za njim in bi bil Schoss gotovo ustrelil, da ni ta zbežal v vojašnico, kjer je naznanil ves dogodek. Ko se je drugo jutro vrnil Schoss domov, ni bilo nikjer žene. Poizvedovanja so imela uspeh, da so našli v vojašnici pri Maksimilijanovih barakah Schossovo ženo mrtvo, Keller je pa umiral. Poročnik je ustrelil njo in sebe.

— **Vodovod iz rimskih časov**. V Boljuncu v Istri je gostilničar Anton Sancin začel kopati svet za ameriške trte ob cesti, ki vodi iz Boljunca v Trst. Takoj prvi dan pa je našel na starodavni rimski vodovod, ki je bil po zgodovinskih podatkih porušen že leta 80 pred Kristom in ki je v davnih časih preskrbeval Tržačane z dobro pitno vodo. Kakor se iz ostalih da sklepati, je bil ta vodovod širok 65 cm in visok okoli 80 cm. Votlina kanala je po 15—30 cm na visoko zalita z apnenecem, največ pa z zemljo. Do pretekle sobote so odkrili 64 metrov tega vodovoda.

— **Panorama kosmorama na dvornem trgu**. IV. vsesokolski zlet v Pragi 1901... Ta klic je razburil v mogočno valovje stoječe vode češkega javnega življenja, dvignil burjo, ki je nesla po vseh širnih krajih čeških radostni glas, dalje po celem slovanskem svetu, po gorah in stepah, dokler ni utihnil kdove kje v skalovju Karpat in Balkana. Kraljeva Praga je bila takrat v dneh junija svedok velikolepih slik, ki so se neizbrisno vtisnile v spomin zgromadenega ljudstva in razpalile misli v vzneseni stvari, češkega naroda. Kakšna radost je obšla dušo ljudstva pri pogledu na to velikansko gledališče, o katerem se je zopet po nekoliko stoletjih oživela češka sila! Kako je cel narod z razkošnim veseljem sledil bodri svoji mladini, zbrani v neštivilnih vrstah, mereč okrepljene sile v junaški, plemeniti tekmi! V tem enolitem pogibu tisočev, prelivajočih se po telovadnici v krasnih črtah, v tem ritmičnem svigu in šumu nepenjajočih se teles, o tem gorkem dihu in napehtih prs in končin po teh brezštevilih zastopih, naglo obvladanih po vzorni disciplini, je zbrani slovanski narod razumel glas češke duše, to silo češko, plemenito smisel za društveno stvar, za ljubezen domovine, ki dela čudeže in premaga najhujši odpor. Iz teh brezštevilih vojev so govorili nekdanji dogodki davne povesti, a povesti o močnem, slavem narodu, ki je v svoji telesni zdatnosti korakal kjer si bodi naprej pred vsem svetom v borbah z zapadom Evrope za velike ideje človeštva. Kdor le more, naj si ogleda slike iz tega zleta; posebno naši slovanski pedagogi naj bi vodili našo mladino v kraljevo Prago, k četrti vselovanski olimpijski slavnosti, kjer je postavil češki narod 15.000 Sokolov v Sprevodu in 6000 mož na telovadišču. — Prihodnji teden: Argentinijska, Benenos Aires.

— **Toča**. Dne 13. t. m. je padala v Ogleju in okolici tako močno toča, da je pokrila polja za 10 cm na debelo ter več ur po cestah ni bilo mogoče voziti.

— **Najdba petroleja v Dalmaciji**. Kmet Ivan Radič je odkril v Doljanah pri Metkoviću bogat studene petroleja. Studenec je kupila neka ogrska akcijska družba za 100.000 K.

— **Nov hrvatski list na Reki**. Na Reki je pričel izhajati nov hrvat-

ski list pod naslovom „Sloga“, ki bo zastopal koristi obrtnikov in delavcev. List izide vsak teden in mu je naročnina po pošti 6 K na leto. Redni člani društva „Sloga“ ga dobe za 2 K letno.

— **Štrajk na Reki**. Na Reki so pričeli štrajkati delavci kemijske tovarne, ker jim niso povišali plače, kakor jim je bilo pri zadnjem štrajku obljubljeno.

— **Kurji prijatelj pod ključem**. Te dni sta bile neki stranki ukradene dve kokoši. Tatvine sta bila obdolžena slaboglasna Avgust Novak in Anton Rieder. Oba sta na vse pretege dokazovala svojo nedolžnost, pozneje pa je stvar le prišla v pravo luč. Ko je Novak Riederju očital (v latovščini), da on ne bode sedel zaradi teh dveh kokoši itd., je pogovor čula neka tretja oseba in ju izdala. V tem so pa prišli na sled tudi neki drugi tatvini. Pogovarjala sta se o tatvini detelje, ki sta jo pokradla jeseni dvema posestnikoma, češ, saj sva takrat tajila in nama niso prišli do živega in tako se bode zgodilo tudi sedaj. Ko je policija vse to izvedela, je oba dolgoprstneža izročila sodišču, ki bode obračunalo z njima še za lanske grehe. Ko je pa včeraj policija Riederja in še pet drugih oseb privedla pred sodnijska vrata, ga je spreletela zona in zbežal je kakor zajec po cesti. Ni pa imel sreče. Ko je šel policijski stražnik za njim, je videl ubeglega neki narednik tukajšnjega c. in k. 27. pešpolka in mu šel nasproti, da bi ga prijel, Rieder se mu je hotel izogniti, a je pri tem padel in še predno se je mogel spraviti zopet na noge, ga je že držala za ovratnik roka pravice in ga takoj spremila tja, kamor spada.

— **Dobro godovanje**. Pred nekaj meseci je služil pri razpečevalcu drož, g. Maksu Zalokarju, 18letni delavec Jožef Mlakar iz Železnikov, ki je šel večkrat na pošto po naročila in denar in mu vedno prinesel vse v redu. Na sv. Jožefa dan, t. j. na svoj god, bi bil pa Mlakar rad zavžil kaj boljega, toda nedostajalo mu je drobiža. Šel je na pošto in tam dobil sedem poštnih nakaznic in naročila. Takoj za njim pa je prišel tudi Zalokar sam, kjer je izvedel, da je že vse vzel nekdo drugi. Med tem, ko je šel ta policija zadevo naznaniti, pa je prišel Mlakar na pošto po denar, katerega ni dobil, pač pa ga je prijala roka pravice in ga odvedla v zapor. Mlakar je nekaj časa trdil, da mu je nakaznice in naročila pisma dal neki neznanec, a pozneje je pa goljufijo priznal in povedal, da je pisma raztrgal in jih vrgel v mejo pri parku ob Bleiweisovi cesti, kjer so se res našla. Oddali so ga sodišču.

— **Poštni vlak**, ki dospe iz Trsta v Ljubljano ob četrtno 12., je prišel snoči sem šele ob polu 1. ponoči, dalje je odpeljal ob 1. uri.

— **Delavsko gibanje**. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 155 Slovencev, 126 Macedoncev in 43 Hrvatov. V Heb je šlo 90, v Scheibbs pa 100 Hrvatov. 100 zidarjev je dospelo v Ljubljano, na Dunaj pa se jih je odpeljalo 200. — V ponedeljek se je odpeljalo v Ameriko 14 Slovencev, 140 Macedoncev, 254 Bukovincev in 240 Hrvatov. 55 Hrvatov je šlo v Scheibbs, 23 na Prusko, 31 v Beljak, 12 jih je pa prišlo iz Merana. 41 Istrijanov je šlo v Gorjance delat cesto, 21 Goricanov se je pa odpeljalo v Radovljico. — V nedeljo je šlo v Ameriko 7 Hrvatov in 5 Slovencev. V Heb je šlo 25 Črnogorcev, na Tirolsko 19, v Meran pa 17. V Kočevje se je odpeljalo 40 Lahov. — V soboto je prišlo iz Amerike 7 Slovencev, 13 pa iz hrvatskih šum. 280 Lahov je šlo v Gradec in na Dunaj, 18 slovenskih tesačev v Glandorf, 33 Hrvatov v Scheibbs, 27 pa na Prusko.

— **Izgubljeni in najdene reči**. Gospa Julijana Uljeva je izgubila zlato zapestnico, vredno 50 K. — Gdčna. Ivana Žnidarjeva je izgubila denarnico, v kateri je imela 7 K denarja. — Služkinja Marija Remsova je našla manjšo vsoto denarja in jo oddala na magistratu. — Na južnem kolodvoru sta bila izgubljeni, oziroma najdena dva dežnika, sodček, meter, črna boa in zavitek obleke. — Trgovski sodnik g. Ferdinand Bizjak je našel v nedeljo na cesti proti St. Vidu denarnico z manjšo vsoto denarja. Izgubitelj jo dobi nazaj pri njem samem pri tvrdki Vaso Petričeviću. — Sluga Vinko Žnidaršič je izgubil srebrno tula uro, vredno 32 K. — Neki gospod je izgubil zlat medaljon s sliko, vreden 30 K. — Policijski stražnik Karel Pintar je našel srebrno verižico.

— **Najnovejša novice**. 101. rojstno leto je obhajal te dni v Londonu iznajditelj kirurškega ogleдалca za preiskovanje goltanca Senor Garcia.

— Celot družbo ponarejalcev denarja so zajeli v Kološvaru. Družba je spravila v promet bankovcev za 100.000 K.

— Zemeljski plaz je podsul v vladnem kamnolomu Vlaknica

v Slavoniji štiri delavce. Dva sta ubita, dva pa težko ranjena.

— Proti pokojninskemu zavarovanju zasebnih uradnikov poziva dunajska zbornica vse avstrijske trgovinske zbornice in gremije. Protest vseh zbornic bo vložil dvorni svetnik Jeitteles v gospodski zbornici. Gremij dunajskih trgovcev se je že odločno izrekel proti penzijskemu zavarovanju.

— Novi deželni kulturni svet za Niževavstrijsko se je včeraj konstituiral.

— Razstavo avtomobilov na Dunaju je včeraj obiskal tudi cesar.

— Smrt puntarskega poročnika Schmida. Dne 19. t. m. so ustrelili na nekem otoku v Očakovu poročnika Schmida, ki je vodil punt na vojni ladji „Potemkin“ in še tri druge mornarje. Schmid je junaško umrl; prostih rok in oči je zaklal vojakom: „Zdravstvujte! Streljajte! ter šele po tretji salvi padel.

— Rudarski štrajk na Francoskem. Vsled strašne nezgode v Courrièresu štrajka v rudarskem okraju Pas de Calais 52.000 rudarjev.

— **Kossuth prvi pivovar na Bolgarskem**. Kakor znano, je madjarski revolucionar Kossuth Lajos leta 1849. pobegnil na Bolgarsko ter se nastanil najprej v Vidinu, pozneje pa v Šumenu. V zadnjem kraju je dolgo živel, in še danes žive starci, ki so ga osebno poznali in ki pripovedujejo, da je tam ustanovil primitivno pivovarno. Ohranjena je hiša, v kateri je bila ta tovarna, da, celo kotel se še hrani, v katerem je varil Kossuth pivo.

— **Huzarje** je uvedel kot madjarske vojaške kmetje Matija Korvin leta 1458. Ime so dobili od tod, da je vsakih 20 (madjarskih: husz) rodbin dalo po enega vojaka. Istotako je moralo teh 20 rodbin skrbeti za vojakovo mezdo (ar). Prvi huzarji so nosili mesto suknje tigrovo kožo čez rame.

— **Boj z medvedom**. Nedavno so šli trije bosanski kmetje iz Rakitnice v gozd „Crna Rijeka“ po drva. Prišedši v gozd, so zaslišali iz nekega votlega hrastovega debla čudno renčanje. Kmetje so šli bližje tedaj pa je iz štora skočila medvedka ter planila na prvega kmeta Osmana Begića. V boju je dobil Begić smrtno nevarne rane, preden sta mogla ostala kmeta razjarjeno živeli ubiti s sekiro in kolom. V hrastovi votlini so našli nato tri mlade medvede.

— **Živa reklama**. V nekem velikanskem izložbenem oknu v New Yorku dela reklamo za nepremočljive gumijeve plašče velik mož na ta način, da stopi v plašč zavit vsako uro pod vodovodno cev, iz katere teče nekaj časa voda po njem. Nato sleče plašč ter se pokaže strmečemu občinstvu v popolnoma suhi salonski obleki. V Čikagu pa si je dal napraviti neki trgovec nad pročeljem svoje hiše malo hišico iz brušenega stekla. V hišici je gospod, ki mu streže zamorec. Gospod se vede, kakor bi se nič ne brigal za občinstvo, ki ga opazuje. Poležava po divanih in zofah, zamorec ga obrije, skoplje in počese, potem gre spat v dragoceno posteljo. Ko se zbudi, mu zamorec donaja najnovjšo obleko ter ga oblači tako, da gledalci lahko občudujejo vsak komad moderne moške obleke posebej. Reklama imenito deluje, ker prihajajo neprestano gospodje v trgovino, ki hočejo biti ravno tako oblečeni, kakor je živi vzorec v stekleni hiši.

— **Verska blaznost**. V Kečkemetu se je pojavila verska blaznost epidemično. Mnogo žen in deklet je prišlo pod zdravniško nadzorstvo. Blaznost so povzročili Nazarenci, ki razvijajo po južni Ogrski živahno delovanje. Središče jim je Kečkemet. Oznanevalci te verske sekte se imenujejo veliki bratje, delujejo z vsakovrstnimi „čarovnjami“ ter svoje žrtve hipnotizirajo ter dokazujejo, da so tomlači resničnih in pravih Kristusovih naukov. Posebno ženske so lahko pristopne fanatičnim naukom, samo v enem mesecu jih je zblaznelo 30. Pretečeno nedeljo je 5 žensk kar na ulici zblaznelo grede domov od nazarenske pridige. Oblasti na vso moč delujejo proti novim naukom posebno zato, ker nazarenska vera strogo prepoveduje nositi orožje ter mladeniči rajši presede leta in leta v ječi, kakor bi vzeli v roke vojaško puško. Vse zblaznele dekleta trdijo, da jih je obsedel svetli duh in da so vsled tega v blagoslovljenem stanju, toda zdravniki so jih preiskali ter spoznali prazno domišljijo. Na vsa vprašanja odgovarjajo samo s citati iz sv. pisma.

— **Rekord v zapravljenosti** je vsekakor dosegel grof Boni de Castellane, potomec najstarejše plemenske rodbine v Parizu. Leta 1895. se je poročil z Ano Gould, ki mu je prinesla za doto „malenkost“ 70 milijonov frankov. A grof je bil tak virtuozi v zapravljanju, da je v prvih petih letih izdal 32 milijonov, nakar

je nastopil njegov tast ter mu odkazal le letno rento. Sedaj je njegova žena vložila tožbo na ločitev zakona in zapravljenemu grofu se lahko pripeti, da bo brez žene in milijonov. Kako je grof razsipaval denar svoje žene, povedo sledeče številke: za čudovit mramornat grad, ki si ga je postavil v najlepšem delu Pariza, je izdal 12 milijonov frankov; nakupil je umetnin za 7 1/2 milijona; za neki drugi grad je dal 1 1/2 milijona; karte in konji so ga veljali 1/2 milijona; lastna ladja „Walhalla“ je veljala 800.000; za politične agitacije proti republiki je izdal 1 milijon; za obleko je izdal 400.000; kostumna veselica, ki jo je priredil v svojem mramornem gradu, je veljala 1 milijon; da je smel pogostiti portugalskega kralja je izdal 800.000; njegove borzne spekulacije so požrle 2.400.000 in dolgo je napravil za 3 1/2 milijona frankov. Ali se je potem čuditi, da so na svetu socialni demokrati in anarhisti.

— **Ponujajo dekleta in zemljo**. Po Slavoniji se je raznesel glas, da so prišli v Daruvar in Pakrac ruski agenti, da na stroške ruske države odvedejo čimveč mladeničev na Rusko, češ, da imajo na Ruskem toliko deklet in zemlje, da ne vedo kaj z njimi početi. Nekoliko hudi Japanci, še več pa krvava revolucija so porabili ruski moški svet, a sedaj kliče car mladeniče iz inozemstva, da ne bo obležala zemlja neobdelana. Vsak si lahko izbere deklico, katero koli hoče in zemlje toliko, kolikor se mu je ljubi. In lahko kverno ljudstvo je res navalilo od vseh strani v Daruvar in Pakrac, kjer pa seveda ničesar niso vedeli o ruskih agentih in njihovih sijajnih obljubah.

— **Papež ne veruje v čudeže**. Dr. Boissarie, zdravnik v Lourdu, je nedavno predložil papežu letno poročilo o čudežno ozdravljenih v sloveči jami. Papež pa najbrže ne veruje v take farbarije brezpogojno, zakaj: dr. Boissarie je dobil nato od papeževega zdravnika dr. Lapponija pismo, v katerem mu papež naznanja, da je za bodočnost odredil, da se bo dognala identiteta ozdravljenih oseb po zdravniških spricvalih in po osebah, ki so bolnike poznali pred ozdravljenjem.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 21. marca V današnji seji poslanske zbornice je dom branski minister Schrönaich obšrno odgovarjal na interpelacijo zastran poročnika pešpolka št. 34 Aleksandra Eharta, ki je bil po smrti degradiran in pokopan kot prostak. Minister je priznal, da se je nepravilno postopalo in je naznačil, da bo mrlič izkopan in potem nobič pokopan z vsemi častmi, kakor gredo oficirjem. Pri razpravi o volilni reformi je govoril dr. Bärnreither jako ostro proti načrtu, potem pa so govorili Čeh Fressl, Hrvat Biankini in Poljak Michejda. Prihodnja seja bo jutri.

Dunaj 21. marca. Schönerer je naznanil prezidentu grofu Vetterju in pisarnišnemu ravnatelju Bauru, da bodo on in njegovi smišljeniki razbili današnje posvetovanje poslancev, ki ne pripadajo nobenemu klubu. Prosil je, naj se odstrani iz sobe vse reči, s katerimi bi se znalu napraviti kaka nesreča.

Dunaj 21. marca. Imunitetni odsek je sklenil, da ne dovoli sodnega postopanja proti grofu Sternbergu, ki ga hoče drž. pravdnikstvo tožiti zaradi žaljenja veličanstva, storjenega v neki v inozemstvu izdani brošuri.

Dunaj 21. marca. Danes je bila v parlamentu velika deputacija lekarnarjev iz cele države. Deputacija je zahtevala, naj se novi lekarnski zakon reši še v tekočem zasedanju poslanske zbornice. Vse stranke so se izrekle ugodno.

Dunaj 21. marca. Različni tukajšnji listi beležijo vest, da postane sekcijski šef baron Hein, bivši kranjski deželni predsednik, namestnik na Tirolskem. Tirolski poslanci pravijo, da o tem ničesar ne vedo in da tega tudi ne verjamejo.

Dunaj 21. marca. Poslanec dr. Lecher razglša, da je popolnoma izmišljena vest, da po-

Prirodna bilinska slatina

odlična zastopnica alkalskih natronskih vrelecev.

V 10.000 delih vode 33.1951 delov ogljikovokislega natrona, 38.7660 delov proste in polvezane ogljikove kisline, odnekadaj preizkušen zdravilni vrelec za bolezni v ledvicah, v mehurju, v želodcu, za protin, bronhialni katar, hemoroide, diabetes, skalnične in črevesne obolenosti itd.

Dobiva se po vseh boljših hotelih in restavracijah.

Kot dietetska namizna pijača neprecenljive vrednosti, pospeši prebavo brez zoprne prikazni napenjanja, kakršno povzročajo z ogljikovo kislino umetno prenašene namizne vode.

Zaloge po trgovinah z rudninskimi vodami, tudi po lekarnah in drogerijah.

Ravnateljstvo slatine v Bilinu (na Češkem).

Trgovina

z mešanim blagom v večjem mestu, dobro vpeljana, se pod zelo ugodnimi pogoji odda.

Pismene ponudbe pod „Ugodnost“ na upravnishstvo „Slov. Naroda“.

Proda se pod ugodnimi pogoji

lepo

stavbišče

v lepem industrijskem kraju tik kolo-
dvora južne železnice. — Kje, pove
upravnishstvo „Slov. Naroda“.

Spretnega

akviziterja

išče pod ugodnimi pogoji na Kranjskem
že dolgo poslujoča zavarovalnica za
življenje in zoper nezgode.
Več pove upravnishstvo „Slovenskega
Naroda“.

Stanovanje

obstoječe iz 3 sob, kuhinje, jedilne
shrambe, drvarnice in s porabo pod
strešja se za majnik odda na **Židov-
ski stezi št. 4** v II. nadstr. na ulico
2 sobi imata posebne vhode, vse tri
sobe pa so med seboj zvezane.

Vpraša naj se pri hišnem oskrb-
niku ali v II. nadstr.

Mednarodna panorama.

Ljubljana, Pogačarjev trg.

Razstavljeno od 18. marca do

24. marca 1906: 964 2

Velezanimivo potovanje v

Siam.

Spomladanske

obleke za gospode

obleke za dečke

paletote za dame

plašče za deklice

v največji izbiri.

Najnižje cene!

Gričar & Mejač

Prešernove ulice št. 9.

Dobro izurjena prodajalka

se sprejme v špecerijsko trgovino.

Več se poizve pri A. Sušniku v

Ljubljani, Zaloška cesta 15. 986-2

Zidarji in delavci

se takoj sprejmejo pri stavbeniku

J. Trumlerju

Pred školijo št. 3, I. nadstr.

Učenca

ki ima veselje do slaščičarske obrti
sprejme pod jako dobrimi pogoji takoj
v ponk **Ivan Vrečko**, slaščičar v
Voloski pri Opatiji.

Stanovanje

s 3 sobami in pritliklinami se odda
majem v najem v Cigaletovih ulicah
št. 3 poleg sodnijskih uradov.
Več se izve pri hišniku.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1905. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. **Proga na Trbiž**. Ob 12. uri 24 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Mali Glödnitz, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno čez Selztal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m jutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Murau, Mauterndorf, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj čez Selztal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 44 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Mali Glödnitz, Ljubno, Selztal, Solnograd, Bad Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Zeneva, Pariz, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 3. uri 58 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Smohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, (v Prago direktni voz I. in II. razr.), Lipsko na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (Trst-Monakovo direktni voz I. in II. razr.) — **Proga v Novo mesto in Kočevje**. Osebni vlaki. Ob 7. uri 17 m jutraj osebni vlak v Novo mesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 8. m zvečer v Novo mesto, Kočevje. **Prihod v Ljubljano** juž. kol. **Proga na Trbiž**. Ob 3. uri 23 m jutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo (Monakovo-Trst direktni voz I. in II. razr.), Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Iši, Aussee, Ljubno, Celovec, Mali Glödnitz, Beljak. Ob 7. uri 12 m jutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m dopoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago (iz Prage direktni voz I. in II. razreda), Francove vare, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen Budejovice, Linc, Steyr, Pariz, Zeneva, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Bad Gastein, Solnograd, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel. — Ob 4. uri 29 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selztala, Beljaka, Celovca, Malega Glödnitza, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 06 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Murau, Malega Glödnitza, Celovca, Pontabla, čez Selztal, od Inomosta in Solnograda, čez Klein-Reifling iz Steyra, Linca, Budejovic, Plzna Marijinih varov, Heba, Francovih varov, Prage, Lipskega. — **Proga iz Novega mesta in Kočevja**. Osebni vlaki. Ob 8. uri 44 m jutraj osebni vlak iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — **Odhod iz Ljubljane** drž. kol. V **Kamnik**. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 5 m pop., ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le v oktobru. — **Prihod v Ljubljano** drž. kol. **Iz Kamnika**. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 min. jutraj, ob 10. uri 59 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer. Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le v oktobru. — Srednjeevropski čas je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

Stavbno podjetje

Ljubljana Gradišče 17 **Polz & Knoch** Ljubljana Gradišče 17

arhitekta in zidarska mojstra

prevzameta izdelovanje projektov vsakovrstnih stavb, kakor zidanje hiš, izdelovanje cest ter razne vodne, kanalizacijske in vodovodne naprave. — Proračun na zahtevanje brezplačno.

984-3

Vosek za pôd
ki se briše mokro.

Parket-Rose prihrani drgnjenje
pôda, poviša in
ohrani les, oviira razširjanje
prahu in je v rabi najcenejši vosek
za pôd.

Uveden pri visoki in najvišji gos-
podji, zavodih, sanatorijih, hotelih
prve vrste itd. itd.

Cene:

Lonček	1/2 kg	K	1-35
"	1 "	"	2-50
"	2 1/2 "	"	5-50
"	2 "	"	11-

V Ljubljani ga ima

Adolf Hauptmann

tvornica oijnatih barv.

985-2

Nova velika konfekcijska prodajna za dame in gospode

v Ljubljani, na Resljevi cesti št. 3

„pri veliki tovarni“

se otvori v teku pet do osem dni
zaradi prepozno došle zaloge.

Z velespoštovanjem

F. M. NETSCHEK

c. kr. dvorni dobavitelj na Dunaju.

S tem se usojamo vladno javljati, da smo prevzeli zastopstvo svetovnoznanih

motorskih koles in avtomobilov

Laurin & Klement v Mladi Boleslavi.

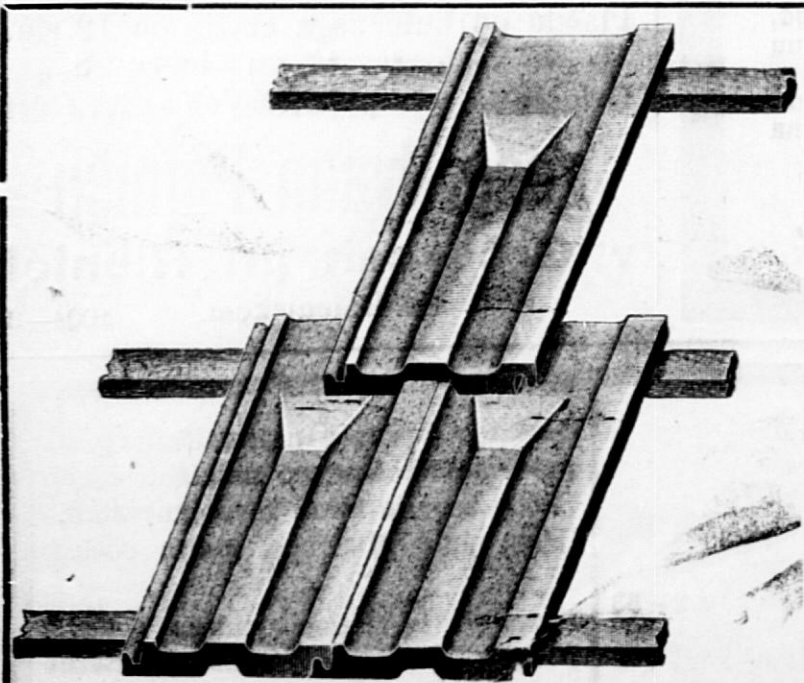
Izjavljajoč, da smo velec. interesantom za pojasnila vsakešas na razpolago, se pripravljamo

Josip Kolar & Komp.

imetnik Ivan Karel Worm

v Ljubljani, Mestni trg št. 9

izdelovanje voznih koles, zavod za ponikljevanje, zaloga Pfaffovih šivalnih strojev in pisalnih strojev Sun, gumastega blaga in tehniških potrebščin. Popravljalnica. Mehaniška delavnica. Kolesa se velefino emajlirajo.

F. P. Vidic & Komp. Ljubljana,

opekarna in tovarna pečl, ponudijo vsako poljubno množino

zarebane strešne opeke, „Koroški model“
(Strangfalzziegel)

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

833-5

Te vrste strešniki so patentovani v vseh kulturnih državah. Lastniki patentov: F. P. Vidic & Komp. in Jos. Marzola.

Najilčnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje.

Vzorce in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

Takojnja in najzanesljivejša postrežba.

Sprejmejo se zastopniki.